čajo nebroj sitnosti ter jim pretijo z zaporom. Bujno cvete kultura italijanskega imperializma, toda ponos našega zavednega naroda se ne ukloni nobenemu nasilju!

Polemika.

Naša mesečna imena.

Uradni list naše države, »Službene Novine Kraljestva Srba, Hrvata i Slovenaca,« ki izhajajo v Beogradu, rabijo dosledno svetovna imena mesecev, vzeta prvotno iz latinščine, torej: januar, februar, mart itd.; takisto »Uradni list deželne vlade za Slovenijo« in sploh vsi naši listi; ta imena so obična tudi v uradnem poslovanju, kjer je treba točnosti in hitrega pregleda. Le naš »Višji šolski svet« je začel uvajati v svoje odloke naša domača imena mesecev, menda iz nagiba, da bi se postavil na popolnoma slovensko stališče tudi v jezikovnih ozirih. — Ta samolastnost pa se nam ne zdi pravilna, ker nas vsak dan loči od jugoslovanskih bratov prav tako kakor od Francozov, Angležev, Italijanov. V leposlovnih spisih le rabimo svoja domača imena (»kozoprska« pa se bodo nežni liriki gotovo tudi ogibali); pesniki si itak pomagajo, kakor si je znal Prešeren v svojem glasovitem sonetu »Je od vesel'ga časa teklo leto . . .«; a v uradnih podatkih in sploh povsod, kjer je glavno nedvoumna točnost, ki jo je treba spoznati na prvi pogled, tam se držimo mednarodnih izrazov in ne gonimo samoljubnega separatizma. To je tem bolj potrebno, ker bi nastala z uveljavljenjem naših mesečnih imen prav lahko zmeda baš pri često tako važnem datiranju, osobito ako stopimo s Hrvati v ožji stik, preden tudi oni ne bodo dosledneje rabili mednarodnih mesečnih imen namesto svojih; saj je naš »listopad« v hrvaščini »studeni«, naš oktober pa tam listopad, naš december jim je »prosinac«, naš prosinec pa svečan (sečanj), naš svečan jim je »veljača«, mi imamo 2 travna in 2 srpana, Hrvatje samo po enega . . . Koliko nepotrebnega uka in pazljivosti zahtevajo take formalnosti, ki se jim čisto lahko izognemo na srbski in sploh evropski način! Ne posnemajmo Vsenemcev, ki so bili v zadnjih letih pričeli izkopavati »pristna« nemška mesečna imena izza dobe Karla Velikega, a so bili vsaj toliko pametni, da so se jih posluževali samo pri slavnostih in v spisih Südmarke in Schulvereina. **T.**

Fr. Šegula:

Knjige in službe.

(Viš. šol. svetu v preudarek.)

V 12. in 13. štv. »Uč. Tov.« čitamo članek strokovnega učitelja tovariša Iv. Magerla z gorenjim naslovom.

Dopis sloni na jako velikem zanimanju za meščanske šole ali bodoče višje narodne šole, kar je vse hvale vredno. ako bi obenem ne bilo čitati med vrstami članka nekaj, kar označuje Francoz z besedo — presomption.

Kar se tiče I. dela, t. j. knjig, molčim, ker nisem meščanskošolski strokovnjak; pač pa si dovoljujem nekaj omeniti glede II. dela — glede služb.

Kar se tiče preustroja narodnega šolstva, smo vsi edini v tem, da se naj to izpopolni ter obenem naobrazba učiteljstva razširi; učiteljstvo samo si želi visokošolske naobrazbe. Vse to pa ne pojde čez noč. Imamo prehodno dobo, in ta je huda, v marsičem še slabša kot prejšnja doba, t. j. doba pred vojno. Vojna je zasekala baš tudi šolstvu pregloboke brazde. Naš naraščaj, ki je prišel zadnja leta z učiteljišč, takozvani »vojni maturanti«, in naraščaj, ki še pride eno ali dve leti, je pač pravo pristno vojno blago. Pri vsem tem pa še trpimo na pomanjkanju učiteljev, tako da se je že razmišljalo, bi li ne kazalo namestiti kot učitelje neabsolviranih srednješolcev. To glede splošnih ljudskih šol.

Glede meščanskih šol pa je tovariš Magerl poln največje bojazni, da bi se ne vrinil med vrste meščanskošolskega učiteljstva kak četudi sicer dober ljudskošolski učitelj, ki pa ni dobil licence za meščanske šole à l' agrégation exellence. Najrajši bi menda, da bi se že v novem ščanskošolskega kandidata isto znanje ščansko šolskega kandidata isto znanje kot od kandidata za nižje razrede srednjih šol.

Meščanske šole so po dosedaj še veljavnih zakonih povsem ljudske šole, ki se pa ločijo od višje stopnje splošne ljudske šole v tem, da imajo nekaj obširnejši učni načrt. Da se zaradi tega močno bližajo spodnjim razredom srednje šole, je jasno, ker sploh ti razredi odgovarjajo le višji stopnji ljudske šole, kolikor ne ustrezajo posebnemu namenu — podavati osnovo za nadaljnje študije.

Meščanskošolski učitelj pa stoji vsekakor bliže ljudskošolskemu učitelju nego srednješolskemu. Naš načrt in naše želje, dasi so upravičene in je njih izvršitev sigurna stvar, pa je le še v bodočnosti. Zato pa ne kaže nikakor danes merodajnih činiteljev opozarjati na to, kar znači naš načrt, ter zahtevati, da v prehodni dobi primejo meščanskošolskega kandidata o priliki meščanskošolskega učnega izpita za ušesa.

Splošno znano je, da je še dosedaj veljavna ministerialna odredba z dne 31. julija 1886, štv. 6033, glede meščanskošolske aprobacije kandidatov dokaj stroga — z ozirom na predizobrazbo, ki jo nudi učiteljišče — in ravno tako znano je, da eksaminatorji ravno na izpitu te vrste dosedaj niso poznali pardona. Zahtevali so skoraj več, nego manj, kar zahteva omenjeni predpis. Ravno to je krivo, da se je marsikdo zbal ter vrgel puško v koruzo, namesto da bi stopil pred komisijo. Tega pa ni kriv kandidat, ta se je itak učil noči in noči, a še ni zbral one obširne snovi; kriv je pa sistem. Naj skrbi vlada za to, da si kandidati pridobijo primernim potom potrebne naobrazbe.

Danes, ko prihaja med ljudskošolske tovariše naraščaj — »vojna roba« — se bodo pač tudi meščanskošolski tovariši morali zadovoljiti s tistim sotrudnikom, ki je kot dobro kvalificiran in vesten ljudskošolski učitelj napravil izpit za meščanske šole po starem kopitu. Če se pa pri tem mogoče eventualno pogleda skozi prste, nič ne de, saj so gledali pet let skozi prste na izpitih vseh vrst in še bodo. Vse itak ne zavisi od izpita; to tudi vemo vsi. Smelo trdim, da je zmožen poučevati v meščanski šoli vsak boljši ljudskošolski učitelj, ako se primerno pripravi za pouk. Pripraviti se pa moramo vsi za vsak pouk, to je staro pedagoško načelo.

Kar se pa tiče ravnateljskih mest na meščanskih šolah, pripominjam: Toliko aprobiranih meščanskošolskih učiteljev je brezdvomno v Sloveniji, kolikor bo v doglednem času meščanskih šol, in nikakor ne bo treba segati po ljudskošolskih učiteljih. Sicer pa ravnatelj meščanske šole še ni ravnatelj srednje šole, četudi nižjih razredov, istotako kakor ni meščanskošolski učitelj srednješolski učitelj, dasi sam najbolj želim, da se postavi naše šolstvo na ono enotnost, da bo meščanska šola — to se pravi bodoča višja narodna šola — vseskozi istovredna z nižjimi razredi srednje šole. A to je le še naš smoter, ki ga hočemo doseči, a v ta namen ne začnimo pri zgradbi z dimnikom, temveč le s temeljem.

S temi vrsticami nočem nič drugega povedati kot to, da ne provzročajmo slabe volje v naših vrstah!

Iz Jugoslavije.

— **Nove plače za učiteljstvo na ljudskih in meščanskih šolah v Sloveniji.** Uradno nam pišejo: Na višjem šolskem svetu v Ljubljani sestavljeni oddelek za ureditev učiteljskih plač, v katerem posluje 1 računski uradnik in 7 učiteljev, je že odmeril nove službene prejemke za aktivne učitelje in učiteljice, ki so nameščeni na šolah bivše vojvodine Kranjske in bivše grofije Goriške. Deželno knjigovodstvo je dobilo ukaz, da izplača od 1. prosinca 1919 dospele zneske kar najhitreje. Da se pospeši uradovanje, je višji šolski svet tudi knjigovodstvu pridelil 6 učiteljev. Odmerjevanje plač za učiteljstvo koroških in štajerskih šolskih okrajev se je pričelo in bo gotovo do konca aprila.

— **Vsem učiteljem in učiteljicam,** ki imajo usposobljenostni izpit, a so nastavljeni kot suplenti, odnosno suplentinje, je višji šolski svet priznal in nakazal vojnodraginjsko doklado po 1. stopnji 1. razreda od 1. prosinca 1919 naprej. Svoje službene prejemke dobe vsakega prvega vnaprej.

— **Dopust za nedoločen čas.** Deželna vlada je na seji dne 2. t. m. podelila dopust za nedoločen čas višjima šolskima nadzornikoma dr. Mihaelu Opeki in dr. Janku Bezjaku.

— **Provizorični učitelji, ki so bili** med vojno, oziroma so še danes pri vojakih, a zaradi nerednih vojnih razmer niso mogli pravočasno napraviti usposobljenostnega izpita in se interesirajo, da se jim bodo štela provizorična, oziroma definitivna leta, naj pošljejo tozadevne podatke in naslov do 18. aprila t. l. učitelju Tonetu Stefanciosi v Rogatcu (bivše Štajersko.)

— **Proti šolskim mašam.** Na seji občinskega sveta ljubljanskega z dne 8. t. m. je zahteval socialno-demokraški občinski svetnik inž. Štebi, naj se šolske maše odpravijo, ker vzgajajo samo hinavščino.

— **Umrl je** dne 7. t. m. Josip Jamnik, postajni mojster v Semiču. Pokojnik je dovršil ljubljansko učiteljišče l. 1909. Bil je izboren risar; znane so bile lične vinjete, ki jih je priobčeval v „Dom. Prijatelju". Časten mu bodi spomin!

— **Učiteljski konvikt. Učiteljska zbora Trbovlje in Trbovlje-Vode v spomin umrle tovaršice Anke Kajtnove K 78·—.**

— **Demokratizem pa tak!** Pred letom se mi je družina povečala za eno glavo, kar sem takrat sporočil pristojnim oblastim, ker mi je šlo pač za povišanje vojnodraginjske doklade. Pa se je stvar le predolgo vlekla, in nihče spodobnih ljudi mi ne bo štel v zlo, če me je po enoletnem čakanju minila potrpežljivost ter sem zadevo urgiral naravnost na deželnem knjigovodstvu. Resnici na ljubo moram povedati, da se je to pot gospoda še dosti točno vzdramila, z njo pa se je vzdramil tudi stari sv. Birokracij in je napisal pod akt svojo stanoznano pesemco: »Obenem naj . . . šolski svet opozori šolsko vodstvo in potom tega zgoraj imenovanega učitelja, da se vbodoče drži zaradi točnega uradovanja strogo uradne poti.« — Pa naj kdo reče, da ne živimo v demokraški državi! — Naj ti bo smoter še tako blizu, da bi se skoro zadel vanj, ena sama pot ti je odmerjena do njega po milosti neumrjočih zakonov: strogo uradna pot! Naj se še tako vijuži in plazi v klanec, kaj te briga, učiteljska para, trgaj podplate in — basta! —a—

— **Poverjeništvo za uk in bogočastje** na deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani, je odločilo, da državna učna uprava prevzame plačevanje službenih prejemkov otroške vrtnarice Marije Haderlapove na občinskem otročjem vrtcu v Železni kapli.

— **Osebne vesti.** Z ozirom na potrebe narodnega šolstva so iz službenih ozirov začasno premeščeni: na deško petrazrednico v Studencih: Anton Hren, nadučitelj na C. M. šoli na Muti, za šolskega voditelja; Ciril Hočevar, učitelj v Zagorju, za učitelja; Aleksander Alt, nadučitelj v St. Janžu pri Spodnjem Dravogradu, za učitelja; Janko Zel, učitelj pri Sv. Ani na Krivem bregu, za učitelja; na dekliško petrazrednico v Studencih: Ana Hrenova, učiteljica na C. M. šoli v Muti, za učiteljico; Adela Smidova, učiteljica v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu, za učiteljico: Ana Želova, učiteljica pri Sv. Ani na Krivem bregu, za učiteljico; Pavla Šončeva, učiteljska kandidatinja, prideljena v službovanje okrajnemu glavarstvu v Mariboru, za namestno učiteljico; v Radvanj pri Mariboru: Radoslav Knaflič, nadučitelj v Dobjem, za šolskega voditelja; Josip Jarh, učitelj-begunec, za učitelja; Emilija Dullerjeva, učiteljica v Slovenjgradcu, za učiteljico; Julija Rutnikova, učiteljica pri Št. Vidu pri Ptuju, za učiteljico; na mešano šestrazrednico v Lajtersbergu-Krčevini pri Mariboru: Mirko Pučelik, učitelj na dvojezični ljudski šoli v Lajtersbergu-Krčevini, za šolskega voditelja; Radivoj Tušak, učitelj v Polzeli, za učitelja; Emilija Wachova, učiteljica v Kamnici, za učiteljico; Marta Jurkova, učiteljica v Laporju, za učiteljico; Fran Haberman, učiteljski kandidat in poročnik pri mariborskem pehotnem polku, za namestnega učitelja; v Podbrežje pri Mariboru: Josip Klemenčič, učitelj pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, za šolskega voditelja; Fran Friedl, pomožni učitelj v Cirkovcah, za pomožnega učitelja; Josip Gosak, okrajni pomožni učitelj v Celju, za učitelja; Roza Gosakova, učiteljica v Št. Martinu v Rožni dolini, za učiteljico; Frančiška Grilčeva, učiteljica v Št. Florijanu ob Boču, za učiteljico; Pavla Avgustinčičeva, učiteljica v Makolah, za učiteljico; Marija Ješovnikova, učiteljica v Braslovčah, za učiteljico; Ana Tomažičeva, učiteljica-begunka, za učiteljico; na trirazrednico v Tezno pri Mariboru: Anton Brumen, nadučitelj v Čadramu, za šolskega voditelja; Fran Luknar, učitelj pri Št. Juriju ob Ščavnici, zdaj nadporočnik pri mariborskem pehotnem polku, za učitelja; Zorka Sekirnikova, učiteljica v Kostrivnici, za učiteljico; v Razvanj pri Mariboru: Pero Jankovič, nadučitelj pri Sv. Martinu na Pohorju; za šolskega voditelja; Mira Jankovičeva, učiteljica pri Sv. Martinu na Pohorju, za učiteljico. — Iz službenih ozirov sta premeščena: Pavla Miklavčeva, učiteljica v Jarenini, za učiteljico v Legno, in Josip Widmoser, učitelj v Riknici-Breznu, za učitelja v Makole. — Z ozirom na potrebe narodnega šolstva so nadalje iz službenih ozirov začasno premeščeni: na deško meščansko šolo v Mariboru: Dragotin Humek, strokovni učitelj v Krškem, za začasnega ravnatelja; Josip Hergouth, učitelj pri Šmartnem ob Paki, za začasnega strokovnega učitelja; Milan Vauda, učitelj v Šmarju pri Jelšah, za začasnega strokovnega učitelja; Franc Škof, nadučitelj v Mariji na Zili, za začasnega strokovnega učitelja; Milan Zupančič, učitelj-begunec v Ljubljani, za začasnega strokovnega učitelja; Ernest Širca, vadniški učitelj v Gorici, zdaj v Ljubljani, za začasnega strokovnega učitelja; na dekliško meščansko šolo I. v Mariboru: Zora Klavžarjeva, vadniška učiteljica v Gorici, zdaj v Hotinji vasi, za šolsko voditeljico; Elza Kukovčeva, učiteljica v Stoprcah, za začasno strokovno učiteljico; Avgusta Šantlova, strokovna učiteljica v Pulju, zdaj v Krškem, za strokovno učiteljico; na dekliško meščansko šolo II. v Mariboru: Antonija Stupca, učiteljica v Lajtersbergu-Krčevina, za šolsko voditeljico; Elza Lešnikova, začasna učiteljica v Vitanjih, za začasno strokovno učiteljico; Helena Levstikova, učiteljica v Dobrni, za začasno strokovno učiteljico; na vadnico bivšega deželnega ženskega učiteljišča v Mariboru: Angela Milčinska, učiteljica v Hajdini, za šolsko voditeljico; Berta Brencetova, učiteljica v Velenju, za učiteljico; Antonija Batičeva, začasna učiteljica, zdaj v Ljubljani, za začasno učiteljico; Marija Rozmanova, vadniška učiteljica v Gorici, zdaj v Črnomlju, za učiteljico; na deško ljudsko šolo I. v Mariboru: Franc Serajnik, učitelj v Središču, za učitelja; Friderik Zinauer, učitelj pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, za učitelja; Franc Vabič, bivši začasni nadučitelj na dekliški šoli v Ptuju, za učitelja; Anton Nerat, nadučitelj na Zgornji Ponikvi, za učitelja; Miroslav Logar, učiteljski kandidat v Ljubljani, za začasnega učitelja; na deško ljudsko šolo II. v Mariboru: Mirko Kožuh, nadučitelj pri Sv. Duhu v Halozah, za nadučitelja; Viktor Grčar, učitelj v Ribnici, za učitelja; na deško ljudsko šolo III. v Mariboru: Ivan Tomažič, nadučitelj na Stari cesti, za nadučitelja; Josip Malenšek, učitelj, zdaj nadporočnik pri mariborskem pehotnem polku, za učitelja; Josip Kutina, začasni učitelj v Istri, zdaj v Ljubljani, za začasnega učitelja; Zofija Mulaček-Suševa, učiteljica v Kranjski gori, za učiteljico; na deško ljudsko šolo IV. v Mariboru: Martin Vodenik, nadučitelj pri Spodnji Kungoti, za nadučitelja; Stanislav Legat, nadučitelj v Logatcu, za učitelja; Alojzij Spanger, učitelj v Rojanu, zdaj v Ljubljani, za učitelja; na dekliško ljudsko šolo I. v Mariboru: Hermina Bračičeva, učiteljica v Dobovi pri Brežicah, za učiteljico; Ana Herzogova, začasna učiteljica v Ljutomeru, za začasno učiteljico; Marija Velnarjeva, učiteljica v Sv. Bolfenku na Kogu, za učiteljico; Alojzija Kožuhova, učiteljica pri Sv. Duhu v Halozah, za učiteljico; Filomena Tručlova, učiteljica pri Veliki Nedelji, za učiteljico; Frančiška Malenškova, učiteljica ročnih del v Mariboru, za učiteljico ročnih del; na dekliško ljudsko šolo II. v Mariboru: Olga Juvančičeva, učiteljica v Selnici, za šolsko voditeljico; Marija Tomažič-Škrbčeva, učiteljica na Stari Cesti, za učiteljico; Marta Gobčeva, učiteljica v Št. Janžu na Dravskem polju, za učiteljico; Josipina Kirarjeva, začasna učiteljica v Št. Ilju v Slovenskih goricah, za začasno učiteljico; na dekliško ljudsko šolo III. v Mariboru: Ida Vodenikova, učiteljica v Spodnji Kungoti, za učiteljico; Justina Coretijeva, učiteljica v Framu, za učiteljico, Ema Kosijeva, začasna učiteljica v Cirkovcih, za začasno učiteljico; Ivana Vidmarjeva, učiteljica v Vuzenici, za učiteljico; Ljuba Marinova, začasna učiteljica v Slovenski Bistrici, za začasno učiteljico.

Srednješolske vesti.

Začasni učni načrt za srednje šole v Srbiji. Minister prosvete Davidovič je izdal začasni učni načrt za srednje šole v bivši kraljevini Srbiji. Načrt naj omogoči srbski mladini, da v pospešenem šolanju nadomesti vsaj deloma po vojni izgubljeni čas. Zanimivo in vse hvale vredno je, da minister prosvete tudi pri skrajšanju pouka ni pozabil na potrebo, da srbska mladina pozna kulturo celokupnega naroda. Tako so pri literaturi odrejene posebne ure za slovensko literaturo in književnost, in skozi pol leta se bo v osmem razredu gimnazije gojila na teden vsaj po eno uro slovenska literatura v svrho poznavanja našega narečja. V definitivnem učnem načrtu bo seveda odkazano spoznavanju naših razmer še mnogo več prostora.

Društvo slovenskih profesorjev ima v soboto, dne 12. t. m., ob pol 4. popoldne v risalnici I. državne gimnazije v Ljubljani izredni občni zbor.

Osebne vesti. Nameščeni so: na I. drž. gimnaziji v Ljubljani: kot učitelj za nemščino kot glavni predmet, laščino in grščino kot postranska predmeta dr. Jakob Kelemina, profesor na državni gimnaziji v Novem mestu; kot učitelj za slovenščino kot glavni, klasično filologijo kot postranski predmet Ivan Mazovec, suplent na državni realni gimnaziji v Ljubljani; kot učitelj za zgodovino kot glavni predmet dr. Matej Potočnik, profesor na državni realki v Idriji; na državni realni gimnaziji v Ljubljani: kot učitelj za slovenščino kot glavni, klasično filologijo kot postranski predmet Martin Majcen, profesor na državni gimnaziji v Novem mestu; kot učitelja za prirodopisje kot glavni, matematiko in fiziko kot postranska predmeta Bogomil Remec, profesor na državni gimnaziji v Novem mestu, in dr. Gvidon Sajovic, profesor na državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni realki v Ljubljani: kot učitelj za matematiko in fiziko dr. Franc

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.

Čadež, profesor na državni realki v Idriji; kot učitelj za zemljepis in zgodovino dr. Dragotin Lončar, profesor na državni realki v Idriji, prideljen državni realni gimnaziji v Ljubljani; na državni gimnaziji v Novem mestu: kot učitelj za klasično filologijo kot glavni, slovenščino kot postranski predmet Peter Prosen, profesor na državni gimnaziji v Kranju.

Štrajk na realni gimnaziji v Belovaru traja od 24. marca. Za razlog štrajku navajajo dijaki nazadnjaško ravnanje profesorjev in ravnateljev, ki so napravili iz šole — temnico.

Književnost in umetnost.

Koncert „Ljubljanskega Zvona“ v veliki dvorani Uniona dne 4. t. m. Dvorana je bila polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo izbran vzpored in z odobravanjem izrekalo priznanje pevcem in pevovodji. Nastop pevskega zbora — nekako 80 grl — je bil točen in je pričal o hvalevredni disciplini, ki vlada v njem. Glasovi se prelivajo z enakomerno močjo v harmonično celoto. Boljša uglajenost se pozna moškim glasovom nego ženskim. Med temi so alti zrelejši od sopranov, ki silijo ponekod v ospredje. V moškem zboru so basi (II.) šibkejši, šele v p prihajajo do veljave. Moški zbor je prebil težko izkušnjo v Adamičevi „Kregata se baba in devojka“. Energija pevovodje Prelovca je srečno privedla karakteristično skladbo do učinkovitega uspeha. V Juvančevem „Izgubljenem cvetu“ je moški zbor dovršeno odpel srednji del. Mešani zbor se je najbolj pospel v Krekovem „Vabilu“, ki je skladba izredne miline. Zboru, ki se je loti, ni treba zgolj pevske zanesljivosti in spretnosti, temveč mora biti čuvstveno izobražen stati: mora na višini, ki reflektuje na umetniško merilo. Od starejših skladb smo čuli Ipavčevo „Ilirijo oživljeno“, ki nas je — kaj vemo, zakaj? — bolj ogrela po besedilu nego po napevu. Foersterjeva „Razbita čaša“ je v zadnjem stavku popolno uspela. Plemenito stremljenje do dovršenosti in umetniškega stvarjanja je značilna poteza v nastopu „Ljubljanskega Zvona“. Čuvstvenost (Adamičeva „Zapuščeva“) in virtuoznost (Mokanjčev „Kozar“) sta znamki umetnosti. Mislimo, da je dovolj izpričane ambicije, ki izvira ob vidnem stopnjevanju dozorevanja iz vztrajnosti im volje, koncentrovanih v pevovodjevi taktiki. Kralj večera (in obenem njegov suženj) je bil tenorist Rijavec, ki je umetnost skladateljevo prekoval v svoji duši v čisto zlato in ga radodarno sipal v dvorano. Na klavirju ga je spremljal kapelnik Ravnik s pobožno vdanostjo. Bil je lep večer: Zvezde žarijo pokojno, rože dehtijo opojno... Poslušali smo in živeli v kraljestvu pesmi.

E. G.

Nov učni pripomoček za pouk zgodovine je „Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov“, ki jo je spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru. Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani jo je z odlokom z dne 28. marca 1919, št. 1457, kot učni pripomoček srednješolski in ljudskošolski mladini priporočilo. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v; pri naročbi nad 50 iztiskov dobe učitelji in učiteljice 10 % popusta. Razpošilja jo pisatelj Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Julij Bučar: Slovenski metuljar. — Navodilo, kako je loviti, rediti, razpenjati metulje in kako urejevati zbirko. Z morfobiološkim opisom metulja v vseh preobrazbah. — S 15 slikami. Risal Danilo Bučar. — V Rudolfovem 1919. Tisk in založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Str. 103. Cena 5 K. — Na polju slovenske coološke literature izpolnuje to delo precejšnjo vrzel. Knjiga bodi svetovalka ob uporabi metode raziskovanja in vodnica ob orientaciji na majhnem sicer, pa vendar znamenitem torišču domače faune. Prvo poglavje govori o lovu na metulje, v drugem poglavju beremo o metuljereji, tretje poglavje obravnava mehčanje metuljev, v četrtem je govor o razpenjanju metuljev, peto daje nasvete o izboljševanju pokvarjenih metuljev, v šestem je obravnano urejevanje zbirk, sedmo pa razpravlja o prometu z metulji. Knjiga je pisana z veliko ljubeznijo in temeljito strokovno vestnostjo. Pri posameznih poglavjih je omenjena pristojna literatura. Ni nobenega dvoma, da si knjiga pridobi obilico prijateljev, pa tudi v šole ji mora biti pot odprta. Uvrstimo jo v vse svoje zasebne in javne knjižnice! —e—g—

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Vabimo slovensko občinstvo na naročbo nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadruga« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanj klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarna vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti ta, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistke, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvarni tolmač, opremljen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopolnjujočimi podatki iz ostaline. — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo približno v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledečo vsebino: Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke (O Rojenicah. Pripovedka o beli kači. Stari vojščak. Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovi hčeri. Brat in ljubi. Kako so trije bratje hudiču služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna pravljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in pravljice. Spomini na deda. (Zakrpana Višnja gora, raztrgan Žuženberk. Pozimski večer na slovenski preji. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem prerokovanju.) — Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 vin. več. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizačni davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XVI. izkaz.

Po **25 K:** Fran, Malči in Poldi Jegljič — Dovje. Po **20 K:** Vilma Kožuhova — Cmurek; Josip E. Mavrič — Sv. Trojica v Sl. gor. (Čestitamo k 30 letnici predsedovanja v učit. društvu Svetolenartskega okraja!); Marica Medvedova — Velika p. Cmurek; Lojze in Marija Marok — Dol. Nemška vas pri Trebnjem; Rumpret Drago — Sromlje; Flerè Franjo, Zofija Mulaček-Suševa — Kranjska gora. Po **10 K:** Baraga Janko — Koroška Bela; Cilka Erženova, Gabrijela Tominčeva in Olga Sušnikova — Sromlje; Marija Černetova — Kranjska gora; Gebauer Viljem — Šmihel p. Novo mesto; Iva Premelčeva — Tomišelj p. Ig-Studenec; Kutnar Ivan — Žužemberk. Po **7 K:** Stojkovič Josip — D. M. v Polju. Po **5 K:** Jamšek Fran, Sušnik Miroslav, Amalija Pinkova, Franja Preskerjeva in Štefi Scheligojeva — Rajhenburg; Knapič Janko, Pavlovič Ivan, Černej Ivan, Ivana Pillerjeva in Olga Knapičeva — Videm; Potočnik Lojze — Ljubljana. — Današnji izkaz **307 K.** Prej izkazanih **4755 K.** Skupaj **5062 kron.**

Ivan Petrič,
Ljubljana-Sp. Šiška.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naš prijatelj Jovan P. Jovanović, pred vojno učitelj in župan v Kragujevcu, sedaj na službovanju v ministrstvu notranjih del v Belgradu (Kosmajska ulica 35), je pisal našemu uredniku, da pozdravlja vse tovariše in tovarišice, imenoma Zemljanovo, Kalanovo, Dimnika, Jelenca, Režka, Šego, poudarjajoč, da bi ga veselilo, ako bi se tudi ti oglasili. Vsem tem potom sporočamo to željo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljstva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. marca 1919 **K 41.426·22.**

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

†

Učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji naznanja tožno vest, da je 26. marca 1919 preminul na Šljemenu pri Zagrebu tovariš

Rudolf Poljanec.

Bodi mu lahka zemljica!

Štev. 194.

Razpis učiteljske službe.

Cezanjevci, šolski okraj Ljutomer, trirazredna ljudska šola, katoliški veronauk. Prošnje je vložiti

do 15. majnika 1919

na krajni šolski svet v Cezanjevcih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet Ljutomer,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Vavpotič s. r.

Podaljšanje natečajnega roka.

Vsled ukaza Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 26. sušca 1919, št. 4418, se podaljša natečajni rok za vsa razpisana učna mesta v slovenjebistriškem šolskem okraju do 15. malega travna 1919, v mariborskem in svetolenarškem okraju pa do 15. dne velikega travna 1919, da bo i učnim osebam iz zasedenega ozemlja mogoče, se udeležiti natečaja.

Okrajni šolski svet Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor.,
dne 31. sušca 1919.

Predsednik:
dr. Lajnšic s. r.

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica

Dr. B. Derč:

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3, s poštnino K 3·30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Naročajte in širite brošuro:

Načrt preustrojitve šolstva in narodne vzgoje

Sestavil odsek Zaveze jugoslovanskega :: učiteljstva za preustrojitev šolstva ::

Cena 2 K.

Naročila sprejema: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA,

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela vlog koncem leta 1918 . . . . . K 80,000.000·–
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,500.000·–

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima uvedene lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatnemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Izšel je četrti zvezek

Ganglovih Zbranih spisov za mladino.

VSEBINA: 1. Fantje od fare. — 2. Z doma. — 3. Bolnica. — 4. Generalček. — 5. Čestitka. — 6. Zadnja pot. — 7. Najboljše zdravilo. — 8. Stric iz Amerike.

Cena vezanemu in ilustrir. zvezku (100 str.) po 4 50 K.

Naročila sprejema

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica 6.

Vse potrebne samoslovenske tiskovine

za srednje šole

po odobrenih vzorcih so izžle v naši zalogi.

Prijave na naročila sprejema

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

Frančiškanska ulica št. 6.